

Ministerul Finanțelor Publice

5 decembrie 2011

BULETIN

AFACERI EUROPENE

- Pachetul pentru creștere, guvernanță și stabilitate
- Reducerea sarcinii normative pentru întreprinderile mici
- Comisia Europeană dorește noi norme pentru sectorul de audit
- Cofinanțare suplimentară pentru țările UE aflate în dificultate
- Comisia extinde normele de ajutor de stat aplicabile băncilor în contextul crizei

Direcția Generală Pregătire ECOFIN și Asistență Comunitară

Pachetul pentru creștere, guvernanță și stabilitate

Pachetul lansat de Comisia Europeană la 23 noiembrie 2011 conține patru elemente: analiza anuală a creșterii - 2012, care definește prioritățile economice pentru anul următor, două regulamente ce prevăd o supraveghere economică și bugetară mai strictă în zona euro și o carte verde privind obligațiunile de stabilitate. Comisia Europeană își propune astfel abordarea a trei provocări interconectate cu care se confruntă UE și, în special, zona euro: rezultate divergente, dar în general mediocre, în materie de creștere și ocuparea forței de muncă; politici bugetare insuficient de coordonate și de disciplinate și piețe ale datoriilor suverane instabile, care se confruntă cu o lipsă de lichidități.

Mesajul-cheie al **analizei anuale a creșterii - 2012** este că, având în vedere că Europa se confruntă cu o înrăutățire a situației economice și sociale, sunt necesare mai multe eforturi pentru redresarea Europei și susținerea creșterii și creării de locuri de muncă. În această analiză se solicită UE și statelor membre să se concentreze pe cinci priorități: o consolidare fiscală diferențiată și favorabilă creșterii; revenirea la nivelul obișnuit de acordare de credite economiei; promovarea creșterii și a competitivității; combaterea șomajului și a consecințelor sociale ale crizei și modernizarea administrației publice. Analiza anuală a creșterii include o listă de propuneri viitoare sau în curs de adoptare care vizează stimularea creșterii, cu privire la care Comisia dorește să facă obiectul unei proceduri accelerate de adoptare în cadrul UE.

Analiza anuală a creșterii - 2012 (AAC) stabilește ceea ce Comisia consideră că trebuie să fie prioritățile UE pentru următoarele 12 luni în privința politicilor bugetare și reformelor structurale. AAC - 2012 este punctul de plecare pentru cel de al doilea semestru european de guvernanță economică. Se prevede ca la 9 decembrie Consiliul European să ia notă de AAC, care reprezintă și contribuția-cheie a Comisiei la Consiliul European de primăvară din 1-2 martie 2012. Atât programele naționale de reformă (privind reformele structurale) și de stabilitate sau de convergență (privind politicile bugetare), pe care statele membre le vor înainta în primăvară, cât și recomandările de țară noi sau actualizate pe care Comisia le va prezenta în iunie ar trebui să fie consecvente cu prioritățile politice prezentate în AAC. Pentru prima oară, noile instrumente de supraveghere convenite ca parte a pachetului guvernanță economică vor fi, de asemenea, utilizate în cadrul semestrului european.

Cele două regulamente propuse de sporire a supravegherii în zona euro se bazează pe ceea ce s-a convenit deja în setul de măsuri legislative denumit pachetul guvernanță economică, ce va intra în vigoare la jumătatea lunii decembrie. Comisia propune atât coordonarea, cât și supravegherea proceselor bugetare în cazul tuturor statele membre din zona euro, în special al celor cu deficite excesive, care se confruntă cu instabilitate financiară sau sunt expuse în mod serios riscului de instabilitate financiară ori al celor care fac obiectul unui program de asistență financiară.

Prin propunerea de **regulament de consolidare a supravegherii politicilor bugetare ale statelor membre din zona euro** ar urma să se impună acestor țări să își prezinte proiectele de buget în același timp, în fiecare an. Propunerea acordă Comisiei dreptul de a le evalua și, dacă este necesar, de a emite un aviz cu privire la acestea. Comisia

ar putea solicita ca aceste proiecte să fie revizuite, în cazul în care consideră că încalcă grav obligațiile politice stabilite în Pactul de stabilitate și de creștere. Toate aceste etape vor fi realizate în mod public. Regulamentul propune, de asemenea, o monitorizare mai atentă și cerințe în materie de raportare pentru țările din zona euro supuse procedurii de deficit excesiv, care trebuie aplicate constant pe parcursul întregului ciclu bugetar. De asemenea, statele membre din zona euro vor trebui să instituie consilii fiscale independente și să își bazeze bugetele pe previziuni independente.

Prin propunerea de **regulament de consolidare a supravegherii economice și fiscale a țărilor din zona euro care se confruntă sau riscă să se confrunte cu instabilitate financiară gravă** ar urma să se asigure faptul că supravegherea statelor membre supuse unui program de asistență financiară sau expuse unui risc grav de instabilitate financiară este solidă, urmează proceduri clare și este încorporată în legislația UE. Comisia ar urma să fie în măsură să decidă dacă un stat membru care se confruntă cu dificultăți majore cu privire la stabilitatea sa financiară ar trebui să facă obiectul unei supravegheri sporite. Consiliul va putea să emită o recomandare prin care să invite statele membre respective să solicite asistență financiară.

Prin **Cartea verde privind obligațiunile de stabilitate**, Comisia continuă dezbaterile privind emiterea în comun de datorii în zona euro. Prin propunerea a trei opțiuni privind astfel de obligațiuni de stabilitate și prin prezentarea unei analize detaliate a implicațiilor financiare și juridice ale acestora, Comisia stabilește cadrul dezbaterii și un calendar pentru realizarea etapelor următoare.

Cartea verde privind obligațiunile de stabilitate analizează beneficiile și provocările potențiale aferente celor trei abordări privind emiterea comună de datorii în zona euro. Cartea verde stabilește efectele probabile ale fiecăreia dintre aceste abordări asupra costurilor de finanțare ale statelor membre, integrării financiare europene, stabilității piețelor financiare și atractivității globale a piețelor financiare ale UE. Aceasta analizează, de asemenea, riscurile de hazard moral aferente fiecăreia abordări, precum și implicațiile acestor obligațiuni în ceea ce privește modificarea tratatului. Pe de o parte, se consideră obligațiunile de stabilitate ca fiind un răspuns pe termen lung care poate fi extrem de eficace la criza datoriei suverane, în timp ce pe de altă parte există preocupări în sensul că acestea ar elimina stimulentele de piață pentru disciplină fiscală și ar încuraja hazardul moral. Comisia precizează faptul că acțiunile în direcția introducerii unor obligațiuni de stabilitate ar fi viabile și de dorit doar în cazul în care s-ar lua simultan măsuri de consolidare a disciplinei bugetare. Amploarea consolidării trebuie să fie proporțională cu ambiția abordării alese.

Perioada de consultare se încheie în data de 08.01.2012. Toate elementele pachetului se găsesc pe pagina de Internet a președintelui Barosso, la adresa:

http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/president/news/documents/2011/11/20111123_documents_1_en.htm

Reducerea sarcinii normative pentru întreprinderile mici

Comisia a prezentat la 23 noiembrie 2011 o nouă abordare pentru a se asigura că UE răspunde mai bine nevoilor întreprinderilor mici. De acum înainte, Comisia Europeană va încerca, în măsura posibilului, să scutească microîntreprinderile de obligațiile care le sunt impuse de legislația UE sau să introducă regimuri speciale, care să reducă la minimum sarcina normativă pentru acestea. Într-un raport către Consiliu și Parlamentul European, Comisia prezintă o listă de inițiative de acest tip, care au fost deja adoptate și care urmează să fie examinate în viitor. Raportul anunță instrumente mai puternice, care să asigure contribuția microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) la formularea de noi inițiative ale UE.

Începând cu ianuarie 2012, Comisia:

- își va intensifica eforturile pentru a identifica, în legislația UE existentă și în noile acte legislative, scutiri sau cerințe mai puțin stricte aplicabile microîntreprinderilor;
- va consolida procesele prin care microîntreprinderile și alte tipuri de IMM-uri sunt consultate în momentul revizuirii regulamentelor UE existente și al elaborării de noi acte legislative europene;
- va elabora tablouri de bord anuale pentru a evalua avantajele reale pentru întreprinderi și pentru a garanta faptul că nevoile și interesele acestora beneficiază de o atenție constantă.

Pentru a consulta raportul complet:

http://ec.europa.eu/governance/better_regulation/documents/minimizing_burden_sme_EN.pdf

Comisia Europeană dorește noi norme pentru sectorul de audit

Criza financiară din 2008 a scos în evidență lacune importante ale sistemului de audit european. Auditurile efectuate la câteva instituții financiare mari înainte de criză și după declanșarea acesteia s-au încheiat cu rapoarte de audit pozitive („opinie fără rezerve”), în ciuda gravelor probleme intrinseci care afectau sănătatea financiară a instituțiilor în cauză. Rapoartele de inspecție recente ale autorităților naționale de supraveghere conțin de asemenea critici la adresa calității auditurilor.

Conform propunerilor pe care Comisia Europeană le-a adoptat la 30 noiembrie 2011, această situație urmează să se schimbe prin clarificarea rolului auditorilor și introducerea unor norme mai stricte pentru sectorul de audit, vizând în special consolidarea independenței auditorilor, precum și creșterea diversității pieței de audit, caracterizată în prezent de un grad ridicat de concentrare. Comisia propune totodată crearea unei piețe unice a serviciilor de audit legal, ceea ce ar permite auditorilor ca, odată ce au fost autorizați într-un stat membru, să-și poată exercita liber și fără impedimente profesia oriunde în Europa. Există de asemenea propuneri pentru o abordare mai consolidată și mai coordonată a supravegherii auditorilor în UE. Toate aceste măsuri ar trebui să îmbunătățească calitatea auditurilor legale din UE și să restabilească încrederea în situațiile financiare auditate, în special cele ale băncilor, ale societăților de asigurare și ale marilor companii cotate la bursă.

Auditorii au, prin lege, competența de a formula o opinie cu privire la veridicitatea și corectitudinea situațiilor financiare ale companiilor pe care le auditează. Criza

financiară a scos la lumină deficiențe ale auditului legal, în special în ceea ce privește băncile și instituțiile financiare. S-au exprimat îngrijorări privind conflictele de interes, precum și cu privire la posibila acumulare de riscuri sistemice, având în vedere că piața este de fapt dominată de patru companii („cei patru mari”), și anume Deloitte, Ernst & Young, KPMG și PricewaterhouseCoopers.

Elementele fundamentale ale propunerii:

Propunerile privind auditul legal al entităților de interes public, cum ar fi băncile, societățile de asigurare și companiile cotate la bursă, au în vedere măsuri de consolidare a independenței auditorilor și de creștere a dinamismului pieței de audit legal. Principalele măsuri în acest sens sunt:

Rotația obligatorie a firmelor de audit: firmele de audit vor fi obligate să se rotească după o perioadă de colaborare de maximum șase ani (cu câteva excepții). Trebuie să treacă o perioadă de patru ani înainte ca o firmă de audit să poată fi angajată din nou de același client. Perioada după care rotația este obligatorie poate fi prelungită la nouă ani, în cazul auditurilor comune, adică dacă entitatea supusă auditului numește mai mult de o firmă pentru a realiza auditul, ceea ce poate crește calitatea auditului efectuat, conform „principiului celor patru ochi”. Auditurile comune nu sunt obligatorii, dar sunt încurajate.

Procedură de licitație obligatorie: entitățile de interes public vor avea obligația de a lansa o procedură de licitație deschisă și transparentă atunci când selectează un nou auditor. Comitetul de audit (al entității auditate) trebuie să fie implicat îndeaproape în procedura de selecție.

Alte servicii decât auditul: se va interzice firmelor de audit să ofere clienților lor alte servicii decât cele de audit. În plus, marile firme de audit vor fi obligate să separe activitățile de audit de activitățile care nu sunt legate de audit, pentru a evita orice risc de conflict de interes.

Supravegherea europeană a sectorului de audit: având în vedere contextul global al auditului, este important ca supravegherea rețelelor de audit să facă obiectul unei coordonări și al unei cooperări atât la nivelul UE, cât și la nivel internațional. Prin urmare, conform propunerii Comisiei, coordonarea activităților de supraveghere a auditorilor ar urma să fie asigurată în cadrul Autorității europene pentru valori mobiliare și piețe (AEVMP).

Exercitarea profesiei de auditor oriunde în Europa: Comisia propune crearea unei piețe unice a auditurilor legale prin introducerea unui pașaport european pentru profesia de audit. Astfel, conform propunerilor Comisiei, firmele de audit vor putea să-și ofere serviciile oriunde în UE și să ceară tuturor auditorilor legali și firmelor de audit să respecte standardele internaționale de audit atunci când efectuează audituri legale.

Reducerea birocrăției pentru micii auditori: propunerea permite de asemenea aplicarea proporțională a normelor în cazul firmelor mici și mijlocii.

Propunerile pot fi consultate la:

http://ec.europa.eu/internal_market/auditing/reform/index_en.htm

Cofinanțare suplimentară pentru țările UE aflate în dificultate

La 1 decembrie 2011, propunerea de a oferi cofinanțare UE suplimentară țărilor care se confruntă cu dificultăți deosebite în gestionarea datoriei/deficitului public și în asigurarea stabilității financiare a fost aprobată de către Parlamentul European.

Acordul survine după doar 4 luni de la prezentarea propunerii de către Comisie ca parte a pachetului adoptat la 1 august pentru creșterea cofinanțării UE în domeniul coeziunii, pescuitului și politicilor de dezvoltare rurală pentru țările care au primit de asistență financiară în cadrul mecanismului de sprijin al balanței de plăți (România, Letonia și Ungaria) sau în cadrul Fondului european pentru stabilitate financiară (Grecia, Irlanda și Portugalia).

Măsura nu implică punerea la dispoziție a unor fonduri noi sau suplimentare pentru cele șase state membre în cauză. Totuși, ea permite o rambursare mai rapidă din fondurile disponibile în cadrul politicii de coeziune, dezvoltării rurale și pescuitului. Investițiile UE în țările cel mai grav afectate de criza economică pot fi majorate cu maximum 10 puncte procentuale, ceea ce înseamnă că UE ar putea acoperi până la maximum 95% din costurile suportate în cadrul programelor, la solicitarea statelor membre în cauză. Reducerea cofinanțării naționale pentru proiectele UE în aceste țări într-un moment crucial de consolidare bugetară va face posibil ca numeroase proiecte care favorizează creșterea, cum ar fi crearea de grupuri de întreprinderi sau investițiile în infrastructura de transport, să poată fi lansate efectiv. În acest fel, se poate mări nivelul execuției și al absorbției fondurilor și se pot injecta mai rapid fonduri suplimentare în economie.

Comisia extinde normele de ajutor de stat aplicabile băncilor în contextul crizei

Comisia Europeană a actualizat și a prelungit, la 1 decembrie a.c., un set de norme temporare privind controlul ajutoarelor de stat pentru a evalua sprijinul public acordat instituțiilor financiare în timpul crizei. Miza principală a acestora este de a explica maniera în care se poate garanta remunerarea corespunzătoare a statului în cazul în care - așa cum este din ce în ce mai probabil să se întâmple în viitor - statele membre decid să își recapitalizeze băncile utilizând instrumente, cum ar fi acțiunile ordinare, a căror remunerare nu este fixată în prealabil. A fost aprobată, de asemenea, o metodologie revizuită pentru remunerarea garanțiilor acordate pentru necesitățile de finanțare ale băncilor - care reprezintă până în prezent cea mai mare parte a ajutoarelor - pentru a se garanta corelarea comisioanelor plătite de bănci cu riscurile intrinseci ale acestora, mai degrabă decât cu riscul legat de statul membru în cauză sau de piață în ansamblul său. Normele se vor aplica atâta timp cât acest lucru va fi necesar, având în vedere condițiile pieței.

În perioada 2008-2009, Comisia Europeană a adoptat norme speciale privind ajutoarele de stat pentru a permite statelor membre să sprijine sistemul bancar în timpul crizei financiare și să mențină astfel stabilitatea financiară, evitând apariția unor denaturări nejustificate ale concurenței pe piața unică a Uniunii Europene. Normele impuse în contextul crizei și-au dovedit eficacitatea, asigurând restructurarea băncilor atunci când acestea trebuie să-și modifice modelele economice pentru a-și asigura viabilitatea pe termen lung, de exemplu, în cazul în care acestea se bazează într-o proporție semnificativă pe activități riscante. Garantând, de asemenea, o împărțire echitabilă a costurilor între acționarii și deținătorii de capital hibrid, Comisia a redus, în ultimă instanță, ponderea contribuțiilor publice în ajutorul acordat băncilor.

Comunicarea adoptată de Comisie privind punerea în aplicare, de la 1 ianuarie 2012, a normelor privind ajutoarele de stat în cazul ajutoarelor acordate băncilor în contextul crizei menține cele patru comunicări care stabilesc condițiile pe care trebuie să le îndeplinească ajutoarele de stat sub formă de garanții de finanțare, de recapitalizare și de salvare a activelor pentru a fi compatibile cu dispozițiile tratatului, precum și cerințele privind planurile de restructurare sau de viabilitate (Comunicarea privind restructurarea).

Comisia va continua să acorde aprobări temporare rapide ori de câte ori acest lucru este necesar pentru a menține stabilitatea financiară, cu condiția ca termenii intervenției sale să fie conformi cu orientările oferite.

Textul integral al comunicării este disponibil la:

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/temporary.html

Elaborat: Mihai Cuza, manager public